

Dijital Çağda Bilgi Edinme Özgürlüğü ve Sansür

Yaşar Tonta

Hacettepe Üniversitesi
Bilgi ve Belge Yönetimi Bölümü
06800 Beytepe, Ankara
tonta@hacettepe.edu.tr

Öz

Bilgi demokrasinin değer birimi, bilgili vatandaşlar da bir demokrasinin kale duvarlarıdır (Jefferson). Bilgili vatandaş kitlesi yaratmak ise ancak bilgi edinme özgürlüğü ile mümkündür. Bilgiye özgürce ve hakça erişim yaşamımızın vazgeçilmez bir parçası haline gelen Internet gibi teknoloji temelli sistemleri de kapsar. Ancak son yıllarda Internet'e "çekidüzen vermek" amacıyla geliştirilen mevzuat, Türkiye'yi "Internet düşmanı" olarak nitelendirilen ülkelere giderek yaklaştırmaktadır. Bilgi edinmek, eğitim görmek, alışveriş yapmak ve sosyalleşmek amacıyla kurulan yüzlerce web sitesine erişim sudan nedenlerle engellenmektedir. Eğitimden eğlenceye çok zengin bilgi kaynakları içeren YouTube'a erişim Mayıs 2008'den beri "yasak"tır. Bu tür yasaklarla bilgiye erişimi kısıtlanan kimseler gerçek anlamda modern demokratik topluma tam ve etkin olarak katılma şansını da yitirmektedirler. Demokrasinin kale duvarları dünyadan habersiz "dijital fosil"lerden oluşan bir alt sınıf yaratarak güçlendirilemez. Bu bildiride dijital çağda bilgi edinme özgürlüğü ele alınmakta ve sansürün etkileri tartışılmaktadır.

Anahtar sözcükler: Bilgi edinme özgürlüğü, sansür, 5651 sayılı Internet yasası